

JAARSTUKKEN

2017

Behorende bij onze verklaring d.d.
28 MRT 2018
ASTRIUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Vestigingen:

- Nijverheidsweg 12
9981 GJ Uithuizen
- Mernaweg 27a
9964 AP Wehe den Hoorn

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSACCOUNTANTS

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Voorwoord.....	5
<i>Inleiding.....</i>	<i>5</i>
<i>Financieel resultaat</i>	<i>5</i>
<i>Ontwikkelingen Ability 2017</i>	<i>6</i>
<i>Overzicht sectoren.....</i>	<i>10</i>
<i>Overige ontwikkelingen.....</i>	<i>12</i>
<i>Samenvatting</i>	<i>13</i>
Bestuurssamenstelling.....	14
Paragrafen	
Weerstandsvormogen en risicobeheersing.....	15
<i>Rechtmatigheid.....</i>	<i>15</i>
<i>Kengetallen.....</i>	<i>18</i>
Onderhoud kapitaalgoederen.....	19
Bedrijfsvoering.....	20
<i>Inleiding.....</i>	<i>20</i>
<i>Organisatiestructuur.....</i>	<i>20</i>
<i>Administratieve organisatie en interne controle</i>	<i>20</i>
<i>Organogram.....</i>	<i>21</i>
Financiering.....	22
<i>Algemeen.....</i>	<i>22</i>
<i>Treasurybeheer.....</i>	<i>22</i>
<i>Kasgeldlimiet</i>	<i>23</i>
<i>Renterisiconorm.....</i>	<i>24</i>
<i>Financieringsoverzicht.....</i>	<i>25</i>
Verbonden partijen.....	25
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2017.....	28
Staat van baten en lasten.....	30

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	31
<i>Inleiding</i>	31
<i>Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening</i>	31
<i>Balans</i>	31
<i>Staat van baten en lasten</i>	33
Toelichting op de balans.....	35
Toelichting op de staat van baten en lasten.....	41
Verschillenanalyse.....	51
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	52
Gebeurtenissen na balansdatum.....	52
Bijlagen.....	53
<i>Bijlage 1 Staat van vaste activa en afschrijvingen</i>	55
<i>Bijlage 2 Staat van leningen O/G 2017</i>	56
<i>Bijlage 3 Overzicht verdeling FTE's</i>	57
<i>Bijlage 4 Overzicht verdeling gemeentelijke bijdragen</i>	58
<i>Bijlage 5 Ability Reïntegratie BV</i>	59
Voorstel bestemming resultaat over boekjaar 2017.....	72
Vaststelling Algemeen Bestuur.....	72
Controleverklaring.....	73

Jaarverslag Werkplein Ability 2017

Inleiding

De begroting voor de gemeenschappelijke regeling Participatie Noord- Groningen (Werkplein Ability) voor het jaar 2017 was opgebouwd uit de onderdelen van Ability, Afdeling SOZawe Hoogeland en Werkplein Noord-Groningen. In dit jaarverslag wordt de inhoudelijke en financiële verantwoording over 2017 van 'oud Ability' aangeboden. Dit is conform de aangepaste opdrachtbrief van de BMW-gemeenten van 19 december 2017, waarin verzocht wordt om voor de jaarstukken van 2017 voor de gemeenschappelijke regeling enkel verantwoording aan te bieden over de activiteiten van 'oud' Ability, hierna wordt in het verslag over Ability gesproken. De activiteiten van SOZawe Hoogeland en Werkplein Noord- Groningen worden via de gemeentelijke jaarrekeningen verantwoord.

Overeenkomstig de vastgestelde begroting is er geen programma verantwoording opgenomen.

Financieel resultaat

Het financieel resultaat is -/- € 124.000, dit is inclusief I&A kosten vanuit de gemeenten (168k). Voor 2017 was een financieel resultaat van -/- € 349.000 begroot.

	Realisatie 2017:		Begroot 2017:	
Het financieel resultaat komt uit op	- 124.000		- 349.000	
Korte specificatie:(alle bedragen in duizenden euro's)*				
Bedrijfsopbrengsten	5.535.000		5.090.000	
Rijkssubsidie (WSW en nieuwe doelgroep)	9.156.000		9.009.000	
Gemeentelijke bijdrage	243.000		243.000	
Subtotaal opbrengsten		14.934.000		14.342.000
Loonkosten WSW	10.319.000		9.852.000	
Loonkosten Beschut Werk	13.000		199.000	
Loonkosten nieuwe doelgroepen	145.000		125.000	
Loonkosten overige medewerkers	2.587.000		2.318.000	
Overige algemene beheerkosten	1.932.000		2.116.000	
Subtotaal kosten		14.996.000		14.610.000
Subtotaal financieel resultaat bedrijfsvoering		- 62.000		- 269.000
Saldo financiële baten en lasten		- 62.000		- 80.000
Financieel resultaat		- 124.000		- 349.000

* Inclusief Ability Reintegratie BV en mutaties reserves

De opbouw van het financieel resultaat van 2017 afgezet tegen de begroting voor 2017 is als volgt (in Euro's) :

Extra bedrijfsopbrengsten	445.000	
Extra subsidie WSW	295.000	
Lagere subsidie nieuwe doelgroepen	148.000 -/-	
Hogere loonkosten WSW	467.000 -/-	
Lagere loonkosten nieuwe doelgroepen	166.000	
Hogere overige kosten incl. overige lonen	116.000 -/-	
Onttrekking bestemmingsreserve	50.000	
Totaal	225.000	Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Ontwikkelingen Ability

In dit verslag staan we stil bij een aantal ontwikkelingen in het afgelopen jaar. Het verslag is verder als volgt opgebouwd:

1. Ontwikkelingen Ability 2017
2. Overige ontwikkelingen 2017
3. Samenvatting

1 Ontwikkelingen Ability 2017

Algemeen

In 2017 is de totale omzet gegroeid met 6,8% ten opzichte van 2016. De omzet vanuit de gemeenten is gestegen met 7,0% ten opzichte van 2016. De omzet vanuit de private sector is in 2017 gestegen met 6,7% ten opzichte van 2016.

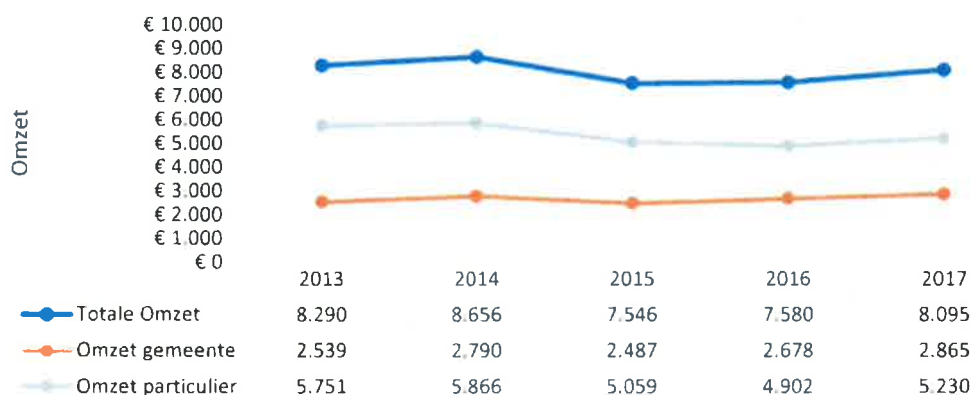
De onderstaande tabel geeft inzicht in de omzetontwikkeling (bedragen x € 1.000,-). Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen de omzet uit de private sector en de omzet uit de deelnemende gemeenten.

Omzet verdeling*	2017		2016		2015		2014		2013	
Totaal omzet	8.095		7.580		7.546		8.656		8.290	
Omzet gemeenten	2.865	35%	2.678	35%	2.487	33%	2.790	32%	2.539	31%
Omzet private organisaties	5.230	65%	4.902	65%	5.059	67%	5.866	68%	5.751	69%

bedragen x € 1.000 * inclusief Ability Reintegratie BV

In onderstaande grafiek staat de ontwikkeling van de omzet grafisch weergegeven over de periode 2013-2017, onderverdeeld in de ontwikkeling van de totale omzet, omzet vanuit gemeenten en omzet vanuit private organisaties.

Grafiek 1: ontwikkeling totale omzet, omzet vanuit gemeente en omzet vanuit private organisaties, over de periode 2013-2017 (*€1.000)

In 2016 bedroeg het deel van de omzet vanuit de gemeenten 35%. Dat percentage is in 2017 ongeveer hetzelfde gebleven. Net zoals in 2016 komt in 2017 nog steeds 65% van de omzet uit de private sector. Daarvan komt ca. driekwart van buiten de regio. Dat betekent dat bijna de helft van de banen bij Ability wordt gegenereerd buiten de regio.

Behorende bij onze verklaring d.d.
28 MRT 2018
ASTRIUM
OVERHEIDSCONTANTEN

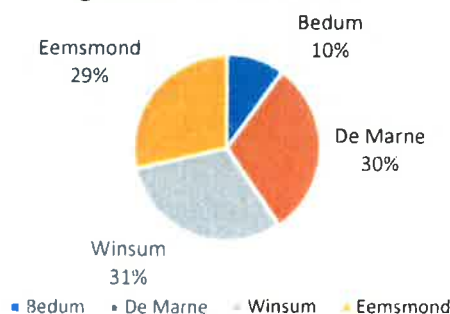
De onderstaande tabel geeft inzicht in de omzetontwikkeling per gemeente (bedragen x € 1.000).

Omzet verdeling	2017	Aandeel in %	2016	Aandeel in %	2015	Aandeel in %
Bedum	284	10	292	11	269	11
De Marne	874	30	789	30	781	31
Winsum	887	31	759	28	642	26
Eemsmond	819	29	838	31	795	32
Totaal gemeenten	2.865		2.678		2.487	

bedragen x € 1.000.

Grafiek 2 geeft de onderlinge verhoudingen weer van de diverse gemeenten in de totale omzet vanuit de gemeenten.

Grafiek 2: omzet verhouding per gemeente over 2017

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRUM

OVERLEDINGSACCOUNTANTS

Met ingang van 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Dat betekent dat er niemand meer met een Wsw-arbeidscontract binnen stroomt. Hierdoor krimpt het totaal aantal SW'ers binnen Ability. De onderstaande tabel geeft inzicht in het aantal SW'ers per gemeente en de totale krimp van de SW-populatie binnen Ability. In 2017 is het aantal SW'ers met 21 personen afgenomen. Deze afname wordt voornamelijk verklaard doordat 9 personen met pensioen zijn gegaan en 8 personen na twee jaar ziekte met wederzijds goed vinden uit dienst zijn gegaan.

Aantal SW'ers per gemeente	2017		2016		2015	
	Aantal personen	Aantal fte	Aantal personen	Aantal fte	Aantal personen	Aantal fte
Bedum	50	40,5	54	43,3	55	43,5
De Marne	59	49,3	63	52,3	67	55,9
Winsum	79	64,0	81	67,4	74	60,6
Eemsmond	202	166,5	213	175,6	234	190,9
Overige gemeenten	-	-	*	*	11	9,5
Totaal gemeenten	390	320,3	411	338,6	441	360,4

Mutatie aantal SW'ers	2017		2016		2015	
	Aantal personen	Aantal fte	Aantal pers.	Aantal fte	Aantal pers.	Aantal fte
Overlijden	3	2,2	1	0,9	2	1,9
Pensioen	9	8,3	12	9,6	5	4,8
Ondergrens	1	0,6	4	2,5	4	2,5
Eind tijdelijk dienstverband	-	-	8	4,9	4	2,7
Overig	8	6,8	5	3,9		
Totaal	21	17,9	30	21,8	16	12,9

Ontwikkelingen en resultaten realisatie Beschut Werk en Afspraakbanen

De invulling van Beschut Werk is in 2017 langzaam op gang gekomen. Vooral op organisatorisch, proces technisch moet er nog het nodige geregeld worden. Eind 2017 waren er 4 Beschut Werkers aan het werk binnen de muren van de sectoren Groen en Industrie en Diensten (begin 2018 zijn daar weer 3 bijgekomen). Voor Werkplein Ability gold dat er eind 2017 16 Beschut Werken moesten zijn gerealiseerd. Dat aantal is niet gehaald, omdat er niet meer dan 4 indicaties Beschut Werk door UWV zijn afgegeven in 2017.

De invulling en realisatie van afspraakbanen heeft in 2017 een vlucht genomen voor met name de externe banen. In het jaar 2017 zijn 7 banen gerealiseerd binnen de sectoren. Dit onderdeel van de afspraakbanen wordt verantwoord in onderstaande tabel. De verantwoording van alle afspraakbanen vindt plaats in een aparte verantwoordingsdocument 2017 van SoZaWe Hoogeland. Vanuit de eigen bedrijfsvoering valt het aantal banen binnen tegen. In het licht van de doelstelling van de wet is het positief dat de meeste mensen op de reguliere arbeidsmarkt aan het werk zijn gekomen.

In de onderstaande tabel staat de ontwikkeling weergegeven van de aantallen Beschut Werk en Afspraakbanen, over de jaren 2016 en 2017.

	Beschut Werk				Afspraakbanen			
	Realisatie 2017	Begroot 2017	Realisatie 2016	Begroot 2016	Realisatie 2017	Begroot 2017	Realisatie 2016	Begroot 2016
Aantal personen intern	4	16	0	0	7	10	0	0
Aantal personen extern	-	-	0	0	-	-	0	0
Totaal:	4	16	0	0	7	10	0	0

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRUM

OVERHEIDSCONTOUNTANTS

Detacheringen

In het beleidskader over de Participatiewet van de BMW-E gemeenten krijgt het 'buiten de muren' plaatsen van SW'ers een hogere prioriteit. In dit verslag gaan we daarom dieper in op de ontwikkeling van detacheringen. In 2017 waren er twee detacheringsconsulenten werkzaam met ca. 1,25 fte.

Het karakter van detacheren verandert sterk. Detacheren wordt door het bedrijfsleven steeds meer gebruikt voor het verrichten van tijdelijke of korte deeltijdwerkzaamheden. Veel medewerkers werken dus een paar uur van hun dienstverband gedetacheerd of verrichten in een korte periode een klus. De detacheringen worden dus steeds meer gekenmerkt door flexibiliteit in plaats van duurzame vaste detacheringen.

Een interessante vraag daarbij is waarom sommige detacheringen worden beëindigd. Het blijkt dat bijna de helft van de detacheringen in 2017 is beëindigd vanwege het stoppen van de werkzaamheden.

In de onderstaande tabel geven we een beeld van het resultaat over het afgelopen jaar (2017 en ten opzichte van de jaren 2016 en 2015. Deze plaatsingen worden vooral gekenmerkt door tijdelijke of korte deeltijdwerkzaamheden. Dit vergt meer inspanning maar het levert in verhouding weinig nieuwe, structurele plaatsen op. In 2017 zijn er bijvoorbeeld ook weer 10 mensen (zowel SW-medewerkers als mensen vanuit de bijstand) gedetacheerd bij de liften in de Eemshaven, voor 3 maanden.

Ontwikkeling detacheringen (SW)	2017	2016	Vershil 2017-2016	2015
Gemiddeld aantal detachering in fte	38,1	39,1	-1,0	28,4
waarvan bij sector I&D	27,6	31,1	-3,5	nvt
waarvan bij sector Groen	10,5	8,0	2,5	nvt
Aantal plaatsingen op DETA-plek	168	128	40	119
Waarvan				
Agrarische sector	10	17	-7	16
Overheid	90	29	61	31
Cultuur/welzijn	18	22	-4	22
Industrie/transport	50	60	-10	50
Waarvan binnen BMW-E	144	95	64	71
Reden beëindigen detacheren				
Betalingsproblemen opdrachtgever	0%	0%		4%
Einde werkzaamheden	51%	47%		28%
Beëindiging proefplaatsing	2%	18%		11%
Tijdelijk-, seizoenswerk	16%	12%		32%
Overig	31%	23%		25%

Meer dan 80 procent van de plaatsingen wordt gerealiseerd bij werkgevers binnen de BMW-E gemeenten.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSCOUNTANTS

- **Sector Industrie en Diensten**

Voor de sector Industrie en Diensten was voor 2017 een toegevoegde waarde begroot van € 2.530.000. Het eindresultaat in 2017 bedroeg € 2.791.000 (€ 261.000 meer dan begroot).

Voor de detacheringen vanuit de sector Industrie en Diensten was een toegevoegde waarde van € 434.000 begroot. Het daadwerkelijke resultaat voor detacheringen voor het jaar 2017 was € 587.000 (€ 153.000 meer dan begroot). Ten opzichte van het resultaat van 2016 is er € 188.000 meer gerealiseerd voor detacheringen in 2017.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015	Begroting 2015
Toegevoegde waarde Sector	2.204	2.096	2.368	2.207	2.124	2.215
Toegevoegde waarde DETA	587	434	399	348	*	*
Totaal:	2.791	2.530	2.767	2.555		

(toegevoegde waarde; bedragen x € 1.000,-) * niet beschikbaar vanwege andere registratie/sector indeling

In 2017 is er voor de sector Industrie en Diensten een doorontwikkelingsplan gemaakt om diverse redenen.

Ten eerste hebben de gemeenteraden bij het vaststellen van de begroting van 2017 expliciet gevraagd om te kijken naar verbeteringen in de bedrijfsvoering. Ten tweede heeft de organisatie gekeken hoe de sector beter toekomstbestendig gemaakt kan worden. In verband met de krimp van het aantal SW-medewerkers en de beperkte doorstroommogelijkheden van SW-medewerkers naar de noordelijke arbeidsmarkt.

Door te investeren in voorwaarden zoals toezicht, opleiding en begeleiding, kan de organisatie beter functioneren en een betere optimale dienstverlening bereiken. Het doorontwikkelingsplan is medio 2017 besproken met de OR, die een positief advies heeft afgegeven. Inmiddels zijn er diverse organisatorische wijzigingen doorgevoerd, vooral met betrekking tot de aansturing van afdelingen en het uitvoeren van de werkvoorbereiding.

De sector Industrie en Diensten ervoer tevens verdere economische vooruitgang. Een opdracht van een vaste relatie genereerde voor meerdere afdelingen veel werk. Voor de afdeling metaal was de sector Industrie genoodzaakt om werkzaamheden uit te besteden aan een collega SW bedrijf. Een ander bijzonder project was om, in het kader van circulair gebruik van materialen, uit oude houten gordingbalken uit het provinciehuis van Groningen, samen met een lokale interieurbedrijf Style26 voor de provincie Groningen social return banken (inclusief kussens) te mogen maken.

De samenwerking die in 2016 was aangegaan met Sympany en Afvalbeheer Noord-Groningen, een detachering waarbij het ging om sorteren van Kleding wat regionaal werd ingezameld, is helaas om bedrijfstechnische redenen beëindigd. Wel werd er contact gelegd met Topbrands. Inmiddels zijn hier al in 2017 drie medewerkers gedetacheerd en wordt dit aantal in 2018 verder uitgebreid.

- **Sector Groen**

De sector Groen voert werk uit voor de aangesloten gemeenten en voor de private sector. Hieronder vallen naast de particuliere opdrachtgevers ook de bedrijven, instellingen, scholen en de borgen. Voor het werk vanuit deze private sector breidt het werkgebied zich uit buiten de grenzen van de gemeenten. De sector Groen biedt werk aan ongeveer 110 medewerkers en blijft daarmee een belangrijke speler in de regio. Ongeveer 70% van de omzet komt vanuit de gemeenten en 30% komt vanuit de private sector (deze verhouding is exclusief de detacheringen vanuit de sector).

De toegevoegde waarde was voor 2017 begroot op € 2.384.000 en het resultaat voor 2017 bedroeg uiteindelijk € 2.456.000. Het resultaat is € 25.000 minder dan vorig jaar en € 72.000 meer dan begroot voor 2017.

De toegevoegde waarde voor de detacheringen vanuit de sector Groen was voor 2017 begroot € 166.000, het resultaat is hoger met € 255.000 (in totaal € 89.000 meer dan begroot). Ten opzichte van het resultaat van 2016 is het resultaat van detacheringen in 2017 met € 15.000 verbeterd.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015	Begroting 2015
Toegevoegde waarde Sector	2.201	2.218	2.241	2.177	2.224	2.175
Toegevoegde waarde Deta	255	166	240	147	*	*
Totaal:	2.456	2.384	2.481	2.324		

(toegevoegde waarde: bedragen x € 1.000,-) * niet beschikbaar vanwege andere registratie/sector indeling

Het jaar 2017 was voor de sector Groen wederom een goed jaar. Ondanks het feit dat er geen nieuwe WSW instroom meer mogelijk is en de uitstroom (o.a. pensioen) van WSW medewerkers duidelijk merkbaar wordt, heeft de sector Groen bijna bijna hetzelfde eindresultaat kunnen neerzetten dan in 2016 (totaal sector Groen en detacheringen Groen).

In 2017 zijn er binnen de sector een aantal afspraakbanen (doelgroepenregister) en beschut werk gerealiseerd. Nu een afspraakbaan tevens via de praktijkroute aangevraagd kan worden, biedt dit meer mogelijkheden voor mensen die een loonkostensubsidie nodig hebben. Naast het bieden van deze tijdelijke arbeidscontracten konden we in nauwe samenwerking met het Test en Trainingscentrum in Wehe-den Hoorn weer een aantal trajectmedewerkers een werkervaringsplaats bieden.

De samenwerking op operationeel niveau tussen de sector Groen en de gemeenten is verder uitgebouwd. Zowel de medewerkers als de leidinggevenden zijn hierover zeer tevreden. Het werken in gemengde teams heeft vooral in de gemeente Winsum vorm gekregen waarbij het proefproject "integraal werken" verder geïntroduceerd en uitgewerkt is.

De nieuwe ontwikkelingen in het Lauwersmeergebied hebben een gunstige invloed (gehad) op het werkaanbod van de sector Groen. Vanuit de gemeente wordt de sector Groen zoveel mogelijk ingeschakeld om diverse werkzaamheden te verrichten. In sommige gevallen voert de sector alle werkzaamheden zelf uit en in andere situaties wordt samenwerking met (hoveniers)bedrijven uit de regio gezocht. Ook wordt er samen gewerkt met een loonbedrijf uit de regio.

Daarnaast heeft de sector van de gemeente De Marne de opdracht gekregen voor de uitbreiding van de nieuwe begraafplaats in Kloosterburen.

De GWW-ploeg (Groen/Grijs) heeft in het jaar 2017 veel werk uitgevoerd voor de gemeente Eemsmond en een woningbouwvereniging. Naast regulier onderhoud rond leegstaande woningen kwamen er ook veel eenmalige opdrachten binnen voor werkzaamheden rond de overige huurwoningen. In 2018 wordt gestreefd om deze samenwerking vast te houden.

Om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen rond de onkruidbestrijding heeft de sector een speciale "heet water" machine gekocht voor de onkruidbestrijding op verhardingen en een combinatie (kleine trekker met een eg) voor de onkruidbestrijding op schelpenpaden. Voor de onkruidbestrijding rond de RWE centrale is een gespecialiseerd groenvoorzieningsbedrijf uit de regio ingeschakeld.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRUM

OVERHEIDSCONTANTEN

2. Overige ontwikkelingen

Opleidingen

In 2017 zijn op gebied van opleidingen enkele aanpassingen gerealiseerd in het lesmateriaal voor het VCA. Vanaf 1 september zijn de exameneisen aangescherpt en is de methode van examineren aangepast. De huidige methode van examineren heeft tot gevolg dat het voor veel cursisten moeilijker wordt om een diploma te behalen. Door het aanpassen van de lesboeken en de presentaties wordt getracht om de resultaten op een gelijkwaardig niveau te houden. Binnen Ability is met name gewerkt aan verbetering van vakkennis en handvaardigheden op de werkgebieden die binnen het werkbedrijf voorkomen.

Groep medewerkers:	opleiding	2017		2016		2015	
		Examen	Geslaagd	Examen	Geslaagd	Examen	Geslaagd
Eigen medewerkers	VCA	48	25	61	35	32	20
Klanten leerwerkspoor	VCA	15	10	9	9	38	25

Veiligheid

Jaarlijks worden de verbeterpunten uit de RI&E getoetst en daar waar nodig aangevuld. Er worden vooroverleggen gehouden met de sectormanagers en de veiligheidkundige bij verwachte aanpassingen aan werkplekken of installaties. Hierdoor kan er tijdig worden ingespeeld op wettelijke en technische eisen.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

Alle BHV-ers zijn eind 2017 op een herhaling dag geweest en hebben weer een nieuw diploma behaald. De oefendagen zijn door het jaar gepland en worden in groepen bezocht. Er werd ook een grote sessie gepland buiten werktijd, zodat alle BHV-ers met elkaar in contact kunnen komen. Daar werd de brandweer ook voor uitgenodigd.

Huisvesting

De panden waarin het werkbedrijf is gehuisvest, blijven de nodige aandacht voor onderhoud opeisen. De onderhouds werkzaamheden worden jaarlijks uitgevoerd en projectmatig worden er vernieuwingen aangebracht. Onderhoud aan installaties worden volgens planning uitgevoerd, projectmatig worden de verlichtingslijnen vervangen door LED verlichting, welke een bijdrage aan de energiebesparing oplevert.

Ziekteverzuim

In 2017 is de samenwerking met Arbo Triple One (ATO) voortgezet. ATO is ook voor evaluatiegesprekken langs geweest om knelpunten en verbeterpunten te bespreken.

Categorie:	2017	2016	2015	2014
Verzuimpercentage*	11,8	12,0	10,8	12,5
Meldingsfrequentie	1,8	2,1	2,0	2,2

*verzuimpercentage geldt voor WSW- en overige medewerkers

Het verzuimpercentage is in 2017 op bijna hetzelfde niveau gebleven als in 2016 (het gemiddelde landelijke verzuimpercentage is 13,3%). Tevens is de meldingsfrequentie weinig gewijzigd.

Ondernemingsraad

De directie en de ondernemingsraad van Ability hechten waarde aan een goede open relatie. In 2017 hebben de directeur en de ondernemingsraad regelmatig overlegvergaderingen gehad. Naast de onderwerpen over de bedrijfsvoering, is ook uitvoerig overleg geweest over de ontwikkelingen rondom de inrichting van de organisatie voor de Participatiewet.

In het jaar 2017 heeft Ability voor de ondersteuning van de ondernemingsraad wederom een externe secretaris ingehuurd.

3. Samenvatting

Het jaar 2017 was voor 'oud Ability' een goed jaar, omdat het resultaat minder negatief is dan verwacht.

Voor de prestaties zijn we dank verschuldigd aan alle medewerkers van de organisatie.

Uithuizen, 15 maart 2018

Het Dagelijks Bestuur van Werkplein Ability

Bestuurssamenstelling Werkplein Ability per 31-12-2017

Werkplein Ability kent een algemeen bestuur (AB) en een dagelijks bestuur (DB). Het algemeen bestuur wordt gevormd door twee vertegenwoordigers uit het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) van elk van de vier aangesloten gemeenten. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door één vertegenwoordiger per gemeente aangewezen door en uit het algemeen bestuur.

Algemeen Bestuur

S. Herkströter, voorzitter
T. Berends
J.W. van de Kolk
M. van Dijk
M. de Visser
H. van Gelder
M. Verschuren
H. Blok

wethouder Eemsmond
wethouder Eemsmond
wethouder Bedum
wethouder Bedum
wethouder De Marne
wethouder De Marne
wethouder Winsum
wethouder Winsum

Dagelijks Bestuur

S. Herkströter, voorzitter
J.W. v.d. Kolk
M. de Visser
M. Verschuren

wethouder Eemsmond
wethouder Bedum
wethouder De Marne
wethouder Winsum

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSCOUNTANTS

Inleiding

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen in het jaarverslag. De volgende paragrafen uit de BBV zijn van toepassing op Ability:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Bedrijfsvoering
- Financiering
- Verbonden partijen

De paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid zijn niet aan de orde bij Ability.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de financiële robuustheid van de begroting, de jaarrekening en in het bijzonder de stand van zaken met betrekking tot de financiële positie weergegeven. Onder weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op de te vangen.

Weerstandsvermogen: de mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken (capaciteit) om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te vangen.

Voor de beoordeling van de vraag of Ability beschikt over een adequaat weerstandsvermogen moet een relatie worden gelegd tussen de beschikbare weerstandscapaciteit, kengetallen en de daarmee af te dekken risico's.

Aansprakelijkheid gemeenten

Conform artikel 29 van de Gemeenschappelijke Regeling zijn de gemeenten aansprakelijk voor eventuele tekorten bij Ability. Daarnaast zijn de gemeenten, uiteindelijk, ook aansprakelijk voor de risico's en dienen zij dit te mee te nemen in het eigen weerstandsvermogen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Het eigen vermogen van Ability bedraagt per 31-12-2017 € 741.000 en is opgebouwd uit een algemene reserve van € 302.000 en bestemmingsreserves van € 439.000.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- De verwachte impact van de aanwezige risico's
- De gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen
- De mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt

Risico: een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

De risico's worden geïnterpreteerd en vervolgens wordt een schatting gemaakt van de omvang en de kans van optreden. De weging van het risico met de kans van optreden leidt tot het geschatte risicobedrag. Risico's met structurele effecten worden dubbel geteld. Dat betekent dat bij voldoende middelen de structurele risico's gedurende twee jaar kunnen worden opgevangen. Niet alle risico's zullen zich gelijktijdig voordoen. Daarom wordt het totaal verlaagd met een waarschijnlijkheidsfactor naar 80%.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSCOUNTANTS

Benodigde weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Kwetsbaarheid personeelsformatie		50
Loonkosten WSW(personeelsverloop)		25
Afhankelijkheid van grote klanten	125	
Bedrijfsvoering	100	
Renterisico rekening courant		
Herindeling Het Hogeland	p.m.	
Aardbevingsrisico		p.m.
Totaal	225	75
Structureel maal factor 2		150
Waarschijnlijkheidsfactor 80%	180	120
Benodigde weerstandscapaciteit		300

Alle bovengenoemde bedragen x € 1.000

Risico-inventarisatie en beheersing

Naam	Kwetsbaarheid personeelsformatie
Omschrijving	De overhead (kantoororganisatie en sectormanagers) is klein. Dit betekent dat sommige medewerkers breed inzetbaar zijn en (mede daardoor) niet altijd de gedetailleerde specialistische kennis (kunnen) hebben. Er is niet altijd een achtervang en bij ziekte of vertrek kunnen werkzaamheden stagneren. Inhuur van externe capaciteit leidt tot hogere kosten.
Risico (in €)	€ 200.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	25%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Voortdurend in gesprek blijven met medewerkers, kan uitval of vertrek voorkomen. Daarnaast kan samenwerking met gemeenten of andere partijen dit risico verminderen.

Naam	Loonkosten WSW(personeelsverloop)
Omschrijving	In de toekomst is rekening gehouden met een afbouw van het WSW-personeel welke gelijk is aan de opgave van de afdeling P&O. Als de werkelijk afbouw lager is (dan volgens het ministerie van SZW) heeft dat gevolgen, omdat we wel loonkosten hebben, maar hiervoor geen subsidie ontvangen..
Risico (in €)	€ 100.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	25%
Jaar van signalering	2016
Beheersing	Werkelijke afbouw goed volgen.

Naam	Afhankelijkheid van grote klanten
Omschrijving	In een aantal sectoren/afdelingen is sprake van een bepaalde mate van afhankelijkheid van grote klanten. Wanneer één of meer van deze klanten wegvallen heeft dat grote impact op deze sectoren/afdelingen en op het resultaat van Werkplein Ability.
Risico (in €)	€ 250.000,- incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Goed relatiebeheer toepassen, tijdig proberen te signaleren wanneer het risico reëler wordt en dit risico dan daadwerkelijk verwerken in de cijfers.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSCOUNTANTS

Naam	Bedrijfsvoering
Omschrijving	Onzekerheid en onduidelijkheid over de toekomst van de sector, de definitieve invoering van de participatiewet en daarmee van Werkplein Ability, verstoort mogelijk de bedrijfsvoering.
Risico (in €)	€ 200.000,- incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Actualiteiten in de gaten houden, voldoende communiceren en een duidelijke richting aangeven helpt dit risico beheersbaar te houden.

Naam	Renterisico rekening courant
Omschrijving	De leningen zijn met lange looptijden afgesloten, zodat fluctuaties in de rente alleen effect hebben op de rekening-courant. Bij een gemiddeld saldo van € 500.000,- negatief heeft een fluctuatie in de rente van 1% een effect van € 5.000,- op jaarbasis.
Risico (in €)	De inschatting is dat op dit moment dit risico te verwaarlozen is.
Kans (25%/50%/75%)	0%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Liquiditeitspositie bewaken en plannen.

Naam	Herindeling Het Hogeland
Omschrijving	Het deelnemen aan de verschillende project-en werkgroepen voor de herindeling zal ten koste gaan van de managementaandacht aan de uitvoeringsorganisatie, ondanks dat er inzet is van extra uren vanuit het budget van de herindeling voor de verloren uren.
Risico (in €)	p.m. incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	
Jaar van signalering	2017
Beheersing	Inzet uren bewaken en plannen.

Naam	Aardbevingsrisico
Omschrijving	De organisatie ligt in het aardbevingsgebied als gevolg van de gaswinning in de provincie Groningen. Dit kan schade aan de panden tot gevolg hebben en eventueel productieverlies.
Risico (in €)	p.m. structureel
Kans (25%/50%/75%)	
Jaar van signalering	2015
Beheersing	Schade inventariseren en indienen bij bevoegde instantie.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Kengetallen

In relatie tot de genoemde risico's zijn voor Ability de volgende kengetallen toe te lichten:

Netto schuldquote

	2017		2016	
	bedrag	%	bedrag	%
Netto schuld	2.143		1.916	
Inkomsten	5.535		5.611	
Netto schuldquote		38,72		34,16

De netto schuld is de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus korte schulden, liquide middelen en overlopende activa.
Inkomsten zijn gelijk aan het bedrag van de bedrijfsopbrengsten.

Solvabiliteitsratio

	2017		2016	
	bedrag	%	bedrag	%
Eigen vermogen	741	14,55	915	17,72
Vreemd vermogen	4.350	85,45	4.248	82,28
Totaal vermogen	5.091	100,00	5.163	100,00

De directie adviseert om niet meer dan tot het benodigde weerstandsvermogen te onttrekken aan de algemene reserve, zodat de ratio niet slechter wordt.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSAACQUANTANTS

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft betrekking op onderhoud van kapitaalgoederen en gaat in op de omvang van de te beheren onderdelen, de staat van onderhoud, de verwachte activiteiten in de komende jaren en de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen.

Omvang van de te beheren onderdelen

Gebouw, inclusief terrein en opstal Industrieweg te Uithuizen.

Gebouw, inclusief terrein en opstal Nijverheidsweg te Uithuizen

Gebouw, inclusief terrein en opstal Mernaweg 27a te Wehe-den Hoorn

Onderhoudsplan

In 2013 is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt. Onderstaand overzicht geeft de benodigde uitgaven weer voor de jaren 2017 t/m 2020.

Onderhoudsplan 2017 - 2020

	2017	2018	2019	2020	Totaal per soort
Kozijnen	27.000	5.000	5.000	5.000	42.000
Schilderwerk	5.500	5.000	5.000	5.000	20.500
Dakbedekking	26.000	25.000	20.000	20.000	91.000
Verwarming en verlichting, electra	10.000	5.000	5.000	5.000	25.000
Vloeren	0	10.000	5.000	5.000	20.000
Wanden	0	2.500	2.500	2.500	7.500
Metsel- en voegwerk	0	1.000	1.000	1.000	3.000
Diversen	1.500	1.500	1.500	1.500	6.000
Totaal per jaar	70.000	55.000	45.000	45.000	215.000

Wanneer de bovengenoemde uitgaven worden verdeeld over de jaren 2017-2020 betekent dit een kostenpost van gemiddeld € 55.000,- per jaar. Ability heeft er voor gekozen om niet het gehele bedrag van het onderhoudsplan op te nemen in de begroting. Uiteindelijk is een extra bedrag van € 30.000,- in de kosten en € 5.000,- in de afschrijvingen verantwoord.

De meeste posten (circa 50%) uit het onderhoudsplan kunnen worden geactiveerd en worden daarmee gespreid over meerdere jaren. De lasten in de exploitatie voor de komende jaren zullen daarom aanzienlijk lager zijn. Ability probeert de werkzaamheden zo veel mogelijk zelf uit te voeren om de kosten te drukken.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRION
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Bedrijfsvoering

Inleiding

Een goede bedrijfsvoering is belangrijk voor het leveren van de producten en diensten van de organisatie. In het onderdeel bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de bedrijfsvoering en de ontwikkelingen daarvan.

Bedrijfsvoering is het geheel van activiteiten dat wordt uitgevoerd om ervoor te zorgen dat:

- het voor iedereen duidelijk is wat in een bepaalde periode gedaan moet worden (begroten);
- iedereen tijdens de uitvoering geïnformeerd is over de kwaliteit en voortgang (monitoren);
- na afloop duidelijk is welke resultaten behaald zijn (verantwoorden);
- bepaald wordt welke aanpassingen nodig zijn voor een volgende periode (evalueren en bijstellen).

Organisatiestructuur

Ability heeft in de huidige structuur 2 sectoren: de sector Industrie & Diensten en de sector Groen. Ze worden aangestuurd door een manager. In het organogram worden de verschillende afdelingen onder een sector weergegeven.

De afdeling bedrijfsvoering/concerncontrolling valt onder verantwoordelijkheid van de manager bedrijfsvoering. Onder deze dienst fungeren de financiële administratie, bedrijfsadministratie, automatisering, receptie en de facilitaire afdeling.

De sectormanagers en de manager bedrijfsvoering leggen verantwoording af aan de algemeen directeur. Op zijn beurt legt de algemeen directeur verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur (4 leden) en het Algemeen Bestuur (8 leden). Beide besturen bestaan uit leden van het college van Burgemeester en Wethouders van de aangesloten gemeenten.

Administratieve organisatie en interne controle

Het Algemeen Bestuur heeft twee verordeningen en één statuut vastgesteld met daarin genoemde punten van aandacht voor de administratieve organisatie en interne controle:

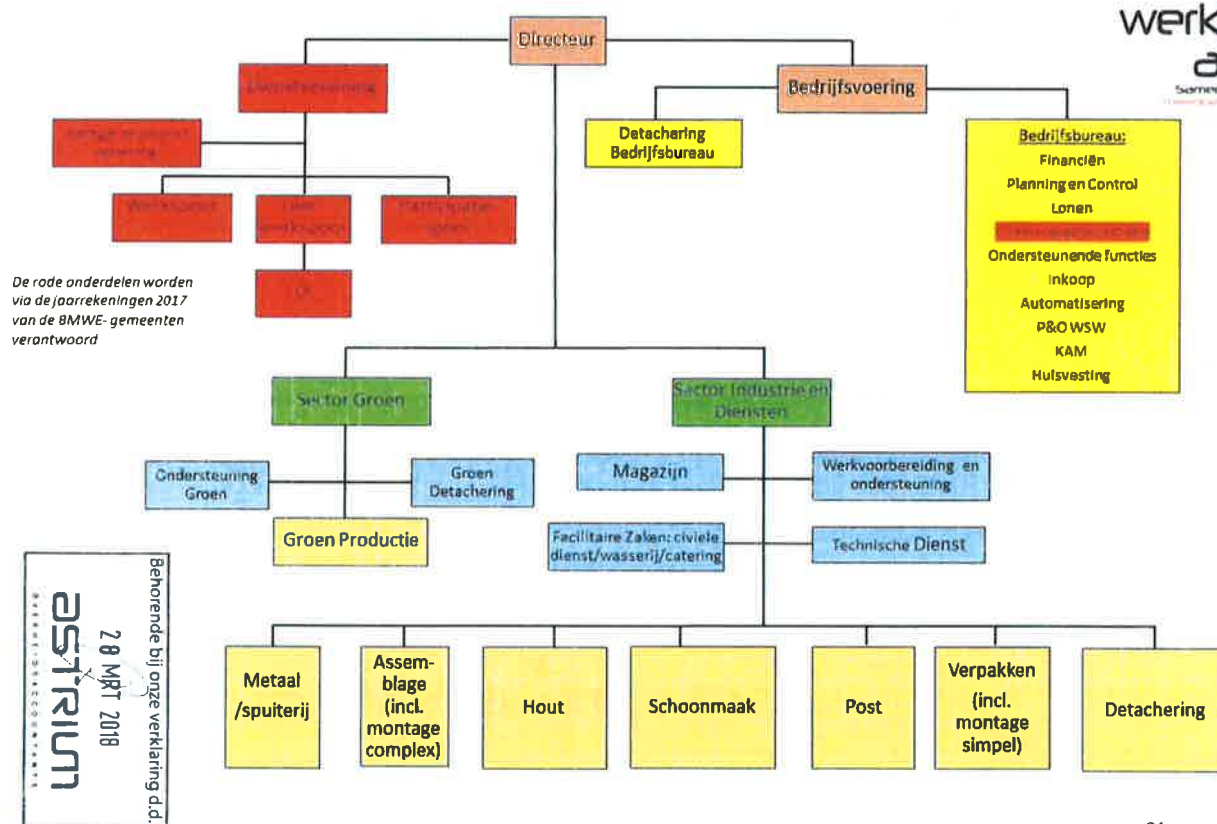
- Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet
- Controleverordening ex artikel 213 Gemeente
- Treasurystatuut.

In de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt de administratie aangeduid, de inrichting van de administratie, het verstrekken van managementinformatie, het vaststellen van de begroting en de verantwoording in de jaarstukken. Tevens worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van functionarissen en organen belicht die belast zijn met de uitvoering en het toezicht.

De controleverordening ex artikel 213 Gemeente bepaalt door wie, hoe en waarop de accountantscontrole dient te worden uitgevoerd. Daarnaast wordt aangegeven aan wie er gerapporteerd moet worden.

In het treasurystatuut worden voorschriften gegeven met betrekking tot het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Financiering

Treasury-paragraaf

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2001 geldt de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Bovenstaande wet betreft de treasury van gemeenten en overheidslichamen. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Als gevolg van de nieuwe wet heeft Ability een treasurystatuut opgesteld en in de begroting en jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen en de overzichten toegestuurd aan Gedeputeerde Staten, waarin verantwoording over het treasurybeleid wordt afgelegd.

Treasurybeheer

Het risicoprofiel voor Ability is laag, doordat de rentepercentages van de langlopende leningen voor langere tijd vast liggen en geen gebruik wordt gemaakt van derivaten en de rente vrij stabiel is. Het positieve saldo op de ene bank versus het negatief saldo op de andere bank wordt veroorzaakt door grote recente ontvangsten tijdens de bedrijfssluiting eind december en is van tijdelijke aard.

Kasgeldlimiet

Voor de gemeenten geldt een kasgeldlimiet van 8,2% van de totale begrote bedrijfslasten bij aanvang van het jaar met een minimum van € 300.000. Dit bedrag en percentage zijn vastgesteld in de uitvoeringsregeling decentrale overheden. De netto vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de netto vlottende schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal. Op de volgende pagina wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm overeenkomstig de Wet Fido. Voor 2017 heeft Ability een kasgeldlimiet van € 1.407.000.

Schatkistbankieren

Vanaf december 2013 is Schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden. De regeling verplicht overheden om overtollige liquide middelen naar de schatkist af te storten. Bij een saldo boven de € 250.000 gemiddeld over half december en daarna per kwartaal moet naar een speciaal hiervoor geopende rekening bij de BNG afgeroomd worden en is een rekening courant overeenkomst van kracht geworden. Voor 2017 was dit niet van toepassing.

Renterisiconorm

Dit overzicht brengt het renterisico voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm in beeld. De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm.

De renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend het komende jaar.

Financieringsoverzicht

Dit overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

Kasgeldlimiet

Omschrijving

(bedragen x € 1.000,-)

	1e kw. 2017	2e kw. 2017	3e kw. 2017	4e kw. 2017
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	17.164	17.164	17.164	17.164
Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
in een bedrag	1.407	1.407	1.407	1.407
Vlottende schuld				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar				
Schuld in rekening courant	1.351	1.388	1.456	1.423
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar				
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld				
	1.351	1.388	1.456	1.423
Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	5	7	5	4
Tegoeden in rekening-courant	324	105	105	280
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar				
	329	112	110	284
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	1.022	1.276	1.346	1.139
Toegestane kasgeldlimiet	1.407	1.407	1.407	1.407
Ruimte(+) c.q. overschrijding(-)	385	131	61	268

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Renterisiconorm en renterisico's

Omschrijving

(bedragen x € 1.000,-)

	2017	2018	2019	2020
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Aflossingen	187	187	187	187
3. Renterisico (1+2)	187	187	187	187
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	3.433	3.433	3.433	3.433
5a. Ruimte onder renterisiconorm	3.246	3.246	3.246	3.246
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening				
4a. Begrotingstotaal jaar	17.164			
4b. Percentage regeling	20,00%			
Renterisiconorm *	3.433			

* Renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend het verslagjaar.

Behorende bij onze verklaring d.d.
28 MRT 2018
ASTRIUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Financieringsoverzicht

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)	
	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari	1.429	4,60%
Nieuwe leningen		
Reguliere aflossingen	187	
Vervroegde aflossingen		
Renteaanpassing (oud percentage)		
Renteaanpassing (nieuw percentage)		
Stand per 31 december	1.242	4,60%

Verbonden partijen

GR Participatie Noord-Groningen is 100% aandeelhouder van Ability Reïntegratie B.V., gevestigd te Uithuizen. De B.V. is bedoeld als instrument op het gebied van reïntegratie-activiteiten in brede zin om de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling te ondersteunen.

Het BBV verbiedt GR Participatie Noord-Groningen om haar 100% dochter Ability Reïntegratie B.V. te consolideren met andere activiteiten van de GR. Om toch een goed inzicht te verkrijgen en om eventuele risico's te onderkennen hebben wij besloten om inzage te geven in de ontwikkelingen van Ability Reïntegratie B.V. door de balans en resultatenrekening als bijlage te verstrekken in de jaarrekening van GR Participatie Noord-Groningen.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSCONTOURANTS

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSCOUNTANTS

JAAARREKENING 2017

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSAACQUANTANTS

Balans per 31 december 2017

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	1.969	2.066
	1.969	2.066
Uitroffende activa		
Voorraden	900	778
Onderhanden projecten	15	9
	915	786
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vordering op openbare lichamen	692	337
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	3
Overige vorderingen	1.461	1.004
	2.153	1.344
Liquide middelen	3	734
Overlopende activa	51	233
Totaal activa	5.091	5.163

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSAACHTANTS

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	426	373
Gerealiseerd resultaat	-124	53
Bestemmingsreserves	439	489
	741	915
Voorzieningen		
Voorziening transitievergoeding	0	21
Vaste schulden met rentetypische looptijd langer dan één jaar		
Onderhandse leningen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.242	1.429
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Banken	1.498	1.301
Rekening-courant verhouding met Ability Reïntegratie BV	0	105
Overige schulden	1.162	997
	2.660	2.404
Overlopende passiva		
Ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	128	128
Overige overlopende passiva	320	266
	448	393
Totaal passiva	5.091	5.163

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSCOUNTANTS

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSCONTANTEN

Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Boekjaar 2017		Begroting 2017		Boekjaar 2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet*		8.095		7.388		7.579
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en andere directe kosten	2.579		2.474		2.157	
Toegevoegde waarde		5.516		4.914		5.422
Overige bedrijfsopbrengsten		19		176		189
Bedrijfsopbrengsten		5.535		5.090		5.611
Loonkosten WSW	10.319		9.852		10.879	
Loonkosten nieuwe doelgroep**	157		324		12	
Salariskosten ambtenaren	1.909		2.218		1.057	
Inhuren personeel***	678		100		1.189	
Afschrijvingen	345		382		354	
Overige bedrijfskosten	1.638		1.734		1.571	
Som der bedrijfslasten		15.046		14.610		15.061
Bedrijfsresultaat		-9.511		-9.520		-9.450
Rijksvergoeding via gemeenten		9.156		9.009		9.330
Gemeentelijke bijdragen****		243		243		243
		9.399		9.252		9.573
Saldo van financiële baten en lasten	62		80		70	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-174		-349		53
Resultaat Ability Reintegratie B.V.		0		0		0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		-174		-349		53
Toevoegingen aan reserves	0		0		0	
Onttrekkingen aan reserves		50		0		0
Onvoorziene kosten	0		0		0	
Gerealiseerd resultaat ****		-124		-349		53
Totaal der baten/lasten	17.687	17.563	17.164	16.816	17.288	17.341

* excl. omzet uit reïntegratieactiviteiten (zie bijlage 5)

** incl. Beschut Werken

*** waarvan € 527 doorbelasting uit Ability Reïntegratie BV (zie specificatie pagina 45)

**** voor totale bijdrage per gemeente (zie bijlage 4)

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording van provincies en gemeenten.

In afwijking van het BBV is er alleen sprake van een staat van baten en lasten op categorie niveau en niet op programma niveau. Dit in overeenstemming met de begroting 2017.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige (technische) gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief.

De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t
Voorzieningen aan terreinen	20
Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	40
Renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen	25
Technische installaties in gebouwen	10-20
Productiemachines, apparaten en installaties, kantoorinventaris	5-10
Nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen, groot onderhoud bedrijfsgebouwen	5-10
Vervoermiddelen	5
Automatisering	3

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen standaard verrekenprijs en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde. De gereede producten worden gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en overige kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSCOUNTANTS

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van de onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum. De mate waarin de prestaties zijn verricht is bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

In het boekjaar gerealiseerde projectopbrengsten worden als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de post netto-omzet. De projectkosten zijn verwerkt in de kostprijs van de omzet

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid van uitzettingen (met name vorderingen) is een voorziening getroffen. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

Algemene reserve

De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen

Tenzij anders vermeld, worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.

Staat van baten en lasten

Algemene opmerking

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten kent geen verplichting om in de staat van baten en lasten categorieën te vermelden voor de rubricering van baten en lasten.

Werkplein Ability heeft dan ook haar eigen model gekozen om zo goed mogelijk inzicht te bieden aan de lezers. In het model zijn drie kolommen in het overzicht opgenomen.

Bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet

Netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grond- en hulpstoffenverbruik en kosten van derden en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van standaard verrekenprijzen en werkelijk verbruik. Resultaten op deze post worden in het jaar verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten omvatten de resultaten uit verhuur van onroerend goed, dienstverlening aan derden, prijsverschillen, kantineopbrengsten en overige opbrengsten.

Rijksvergoeding

Dit betreft de subsidie van het Rijk zoals bedoeld in de artikelen 8 tot en met 10 van de Wet sociale werkvoorziening. De gelden lopen via de deelnemende gemeenten.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage omvat de in de gemeenschappelijke regeling of anderszins overeengekomen bijdrage in het exploitatieresultaat. Het betreft onder andere de vaste gemeentelijke bijdrage per deelnemende gemeente en buitengemeenten. Daarnaast dient een eventueel exploitatietekort door de gemeenten naar evenredigheid te worden gedekt.

Bedrijfslasten

Lonen en salarissen WSW, nieuwe doelgroepen en ambtelijk

Hierop worden de loon- en salariskosten van de WSW-medewerkers en nieuwe doelgroepen, respectievelijk de salariskosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen c.q. salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten.

Sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Dit betreft tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Overige kosten WSW, nieuwe doelgroepen en ambtelijk

Hierop worden onder andere de kosten geboekt die direct gerelateerd zijn aan het personeel. Onder andere reis- en verblijfskosten, vervoerskosten, bedrijfsgeneeskundige kosten, studiekosten, begeleid werken, kwaliteitszorg, arbo- en OR kosten.

Inhuren personeel

Dit betreft de kosten van personeel dat bij Werkplein Ability werkzaam is, op basis van detachering, uitzending en seizoenskrachten.

Overige bedrijfskosten

Hierin zijn onder meer begrepen de kosten van onderhoud, huur- en leasekosten, energieverbruik, belastingen en verzekeringen, indirecte productiekosten, verkoopkosten, kantoorkosten, advieskosten en overige bedrijfslasten. De overige bedrijfskosten zijn verantwoord tegen de werkelijk betaalde kosten.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan in hoofdzaak uit het saldo van financiële baten en lasten en het resultaat uit deelnemingen. De rentebaten betreffen onder meer de opbrengsten uit deposito's en andere uitzettingen. De rentelasten bestaan uit de rentelast van de vaste schulden en de rekening-courantrente bij debetsaldi.

Toelichting op de balans

Activa

(Bedragen x € 1.000,-)

Materiële vaste activa	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Boekwaarde per 31 december *		
Grond	439	439
Voorziening terreinen	6	9
Gebouwen	732	790
Installaties	179	167
Machines	327	368
Computers	111	94
Inventarissen	50	56
Vervoermiddelen	125	143
	<u>1.969</u>	<u>2.066</u>

* zie bijlage 1.

Materiële vaste activa	boekwaarde 31-12-2016	reclassi- ficatie	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	boekwaarde 31-12-2017
Grond	439	0	0	0	0	439
Voorziening terreinen	9	0	0	0	3	6
Gebouwen	790	0	2	0	60	732
Installaties	167	0	34	0	22	179
Machines	368	0	99	0	140	327
Computers	94	0	65	0	48	111
Inventarissen	56	0	17	1	22	50
Vervoermiddelen	143	0	32	0	50	125
	<u>2.066</u>	<u>0</u>	<u>249</u>	<u>1</u>	<u>345</u>	<u>1.969</u>

Vorraden	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Vorraden grond-/hulpstoffen	428	367
Halffabricaten	194	54
Gereed product	234	287
Onderhanden werk	44	70
Voorziening incurante voorraden*	0	0
Totaal	<u>900</u>	<u>778</u>

* alle incurante goederen zijn bij de eindejaarsstelling afgeboekt ten laste van de voorziening

Onderhanden projecten	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Onderhanden projecten	15	9
Verliesvoorziening OHP	0	0
Reeds gedeclareerde termijnen	0	0
Totaal	<u>15</u>	<u>9</u>

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSACCOUNTANTS

Omloopsnelheid in dagen	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Grond- en hulpstoffen	61	62
Gereed product	33	49

(Bedragen x € 1.000.-)

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Deelnemende gemeenten	659	229
Overige vorderingen op openbare lichamen	33	108
<i>Vordering op openbare lichamen</i>	692	337
RC met RIB BV, LOC	0	3
<i>Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen</i>	0	3
Handelsdebiteuren	1.343	992
Voorziening dubieuze debiteuren	-8	-8
Dubieuze handelsdebiteuren	0	0
Voorschotten personeel	0	20
Overige	126	0
<i>Overige vorderingen</i>	1.461	1.004
Totaal	2.153	1.344

Voorziening dubieuze debiteuren	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Saldo per 1 januari	-8	-48
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	0	39
	0	39
Saldo per 31 december	-8	-8

Liquide middelen	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Kasgelden	3	4
Bank	0	730
Totaal	3	734

Ten aanzien van liquide middelen worden geen valutarisico's gelopen.

Ability heeft een kredietfaciliteit bij de Rabobank tot een maximum van € 1 miljoen. Als nadere voorwaarde is gesteld dat Ability jegens de bank instaat voor de nakoming van de overeengekomen negative pledge en de pari passu.

Overlopende activa	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Vooruitbetaald	34	8
Te ontvangen baten/bedragen	17	225
Te ontvangen dividend	0	0
	51	233

Toelichting op de balans

Passiva

(Bedragen x € 1.000,-)

Eigen vermogen	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	373	559
Resultaat bestemming	53	-186
	53	-186
Saldo per 31 december	426	373
Bestemmingsreserve personeel		
Saldo per 1 januari	24	24
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	0	0
	0	0
Saldo per 31 december	24	24
Bestemmingsreserve herstructurering		
Saldo per 1 januari	349	349
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	0	0
	0	0
Saldo per 31 december	349	349
Bestemmingsreserve ICT		
Saldo per 1 januari	50	50
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	50	0
	-50	0
Saldo per 31 december	0	50
Bestemmingsreserve transitie		
Saldo per 1 januari	66	66
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	0	0
	0	0
Saldo per 31 december	66	66

Bestemmingsreserve personeel :

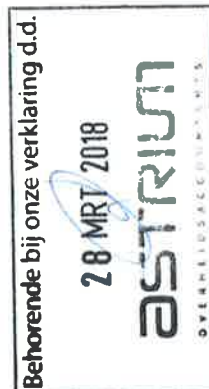
Een deel van de voordelige resultaten is in het verleden bestemd voor bijzondere uitgaven met betrekking tot personeel.

Bestemmingsreserve herstructurering :

In 2012 is een bestemmingsreserve gevormd voor financiering van herstructureringskosten bij de invoering van de Participatiewet.

Er zijn plannen opgesteld om Ability beter toekomstbestendig te maken.

De financiering van de hiervoor benodigde investeringen kan geheel of gedeeltelijk worden afgedekt door deze reserve.

Bestemmingsreserve ICT :

In 2013 is een bestemmingsreserve gevormd voor de verbetering van de automatiseringssystemen van Ability.

Bij de implementatie van Exact Globe is 50k onttrokken aan de reserve.

Bestemmingsreserve transitie :

In 2015 is een bestemmingsreserve getroffen voor transitiekosten. Het bestuur heeft de directie mandaat gegeven tot 75K met informatieplicht per kwartaal.

(Bedragen x € 1.000,-)

Voorzieningen	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Voorziening transitievergoeding		
Saldo per 1 januari	21	0
Toevoegingen bestemd resultaat	0	21
Onttrekkingen	21	0
	-21	21
Saldo per 31 december	0	21

Voorziening transitievergoeding :

In 2017 is een transitievergoeding betaald ten laste van de voorziening.

De voorziening is kortlopend van aard.

(Bedragen x € 1.000,-)

Vaste schulden met een rente- typische looptijd langer dan één jaar	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Onderhandse leningen*		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen :		
Saldo per 1 januari	1.429	1.616
Aangetrokken	0	0
Aflossingen**	187	187
	-187	-187
Saldo per 31 december	1.242	1.429

* Zie voor een nadere specificatie bijlage 2.

** De aflossingsverplichting is € 187.000.

In 2017 is € 62.000 als rentelast verantwoord (2016: € 70.000).

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
BNG	1.391	1.301
Rabobank	107	0
	1.498	1.301
RC met Ability Reïntegratie BV	0	105
Crediteuren	518	518
Belastingen	588	403
Reservering vakantiegeld (Ambt.)	11	44
Te ontvangen facturen	16	20
Sociale premies, IZA en pensioenpremies	29	13
Overige schulden	1.162	997
	2.660	2.404

Ability heeft een kredietfaciliteit bij de BNG tot een maximum van € 1,4 miljoen.

Overlopende passiva	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel		
Sectorplan *	128	128
Overige overlopende passiva		
Rentelasten	23	30
Accountantskosten	0	6
Te betalen netto loon	3	2
Subsidies	0	0
Overige **	294	228
	320	266
Saldo per 31 december	448	393

* Sectorplan

Dit is ter bevordering van de ontwikkeling en plaatsing SW en nieuwe doelgroepen. En voor het vergroten van de expertise van alle medewerkers. Het geld is ontvangen van een Nederlands overheidslichaam.

** Specificatie :

vooruit ontvangen bedragen	38	0
te betalen subsidie	0	11
verrekening begroot verlies	0	147
boete arbeidsinspectie	0	23
overig	256	47
	294	228

Behorende bij onze verklaring d.d.
28 MRT 2018
ASTRIUM
OVERHEIDSSACCOMPTANTS

Ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel				
	saldo 31-12-2016	ontvangen bedragen	vrijgeval of terugbetaling	saldo 31-12-2017
Sectorplan	128	0	0	128
	128	0	0	128

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Werkplein Ability heeft per 31 december 2017 leaseverplichtingen van € 213.750, een verplichting vakantiegeld van € 330.805 en nog te betalen/op te nemen vakantiedagen van € 951.527 (inclusief spaarverlof WSW € 325.000 en € 83.000 in verband met overgang werknemers uit de BV naar de GR) De GR en de B.V. vormen een fiscale eenheid voor de BTW met ingang van 1 juli 2012.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(Bedragen x € 1.000,-)

Toegevoegde waarde*	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Industrie			
Bedrijfsopbrengsten	4.926	4.759	4.412
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	2.135	2.229	1.665
Toegevoegde waarde	2.791	2.530	2.748
Groenvoorziening			
Bedrijfsopbrengsten	2.873	2.629	2.881
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	417	245	399
Toegevoegde waarde	2.456	2.384	2.481
Overhead**			
Bedrijfsopbrengsten	296	0	20
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	27	0	0
Toegevoegde waarde	269	0	20
Trajecten			
Bedrijfsopbrengsten***	0	0	265
Algemene kosten en andere externe kosten	0	0	93
Toegevoegde waarde	0	0	173
Toegevoegde waarde	5.516	4.914	5.422

* Nieuwe indeling van activiteiten binnen de sectoren zorgt voor een verschuiving van de vergelijkende cijfers.

** O.a. doorbelasting van medewerkers werkzaam bij gemeenten (185k), detachering (46k) en doorberekende kosten aan derden (65k).

*** Omzet uit reïntegratieactiviteiten(trajecten) is verwerkt bij Ability Reïntegratie B.V. (zie bijlage 5).

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSCOUNTANTS

(Bedragen x € 1.000,-)

Overige bedrijfsopbrengsten	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Huuropbrengsten	50	70	70
Herwaardering*	-13	0	15
Prijsverschillen	-36	25	36
Kantineopbrengsten**	0	29	28
Verkoop oude materialen**	0	13	16
Opbrengst vrachtkosten**	0	19	23
Ontvangen dividend	0	0	0
Overige opbrengsten	18	20	1
Totaal	19	176	189

* De vrijval voorziening incurante voorraden (79k) is in deze post verwerkt.

** De kantine- en cateringopbrengsten (63k) zijn in het boekjaar 2017 verantwoord bij bedrijfsopbrengsten industrie, omdat de toerekening van inkoopkosten moeilijk te splitsen zijn naar kantine en catering.

Dit geldt tevens voor de verkoop oude materialen (6k) en opbrengst vrachtkosten (10k).

Behorende bij onze verklaring d.d.

2,8 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Lonen, sociale lasten, pensioenpremie en overige kosten WSW-medewerkers

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten WSW-werknemers*	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Lonen WSW-werknemers			
Lonen	7.916	7.506	8.370
Sociale lasten	1.388	1.363	1.526
Pensioenpremies	683	649	697
Afdrachtkorting	-120	-125	0
Ontvangen ziekengeld	-27	-50	-76
Totaal	9.840	9.343	10.517
Bezetting WSW in fte	329,0	337,6	349,0
Bezetting WSW in se	345,3	349,3	363,9
Loonkosten per WSW se	28.498	26.750	28.898
Loonkosten als % van de brutolonen	124,3	124,5	125,6
Ziekteverzuim %	14,2	10,0	12,0
Overige kosten WSW-werknemers			
Vervoerskosten WSW	212	220	182
Vergoeding reis- en verblijfskosten	6	11	5
Bedrijfsgeneeskundige zorg	1	50	73
Studiekosten	29	55	31
Begeleid werken	85	91	0
Arbo	77	9	1
WSW-cliëntenraad	0	7	6
Overige*	69	67	64
Totaal	479	509	363
Loonkosten WSW-werknemers	10.319	9.852	10.880
Overige kosten WSW-werknemers per se	1.387	1.457	995

* De loonkosten WSW zijn hoger als gevolg van uitbetaling transitievergoeding (70k), overlijdensuitkering (30k), verlofafrekening, lagere uitkering ziekengeld (23k) en cao verhogingen (180k).
Tevens is de begroting zeer scherp opgesteld.

** De post "overige" bestaat o.a. uit bijdrage personeelsvereniging, OR kosten, stagevergoedingen en kosten diagnostisch systeem t.b.v alle doelgroepen.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSCONTOURANTS

Lonen, sociale lasten, pensioenpremie en overige kosten nieuwe doelgroep*

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten nieuwe doelgroep	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Lonen nieuwe doelgroep			
Lonen	125	301	10
Sociale lasten	26	19	2
Pensioenpremies	6	5	0
Afdrachtkorting	-3	-5	0
Ontvangen ziekengeld	-4	0	0
Totaal	150	320	12
Bezetting nieuwe doelgroep in fte**	6,5	13,0	0,5
Loonkosten nieuwe doelgroep per fte	23,1	24,6	23,7
Loonkosten als % van de brutolonen	120,0	106,5	117,1
Ziekteverzuim %	3,3	5,0	0,0
Overige kosten nieuwe doelgroep			
Vervoerskosten nieuwe doelgroep	0	3	0
Vergoeding reis- en verblijfskosten	6	0	0
Bedrijfsgeneeskundige zorg	0	0	0
Extra uitkering personeel	0	0	0
Studiekosten	1	1	0
Begeleid werken	0	0	0
Arbo	0	0	0
Cliëntenraad	0	0	0
Overige*	0	0	0
Totaal	7	4	0
Loonkosten nieuwe doelgroep	157	324	12
Overige kosten nieuwe doelgroep per fte	1.080	269	0

* betreft hier de loonkosten van nieuwe doelgroep uit de Participatiewet.

** uitgangspunt is dat de daling van het aantal sw-medewerkers wordt ingevuld met mensen uit de nieuwe doelgroep, de loonkosten van deze doelgroep worden gesubsidieerd op basis van de arbeidscapaciteit.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Salarissen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten ambtenaren

(Bedragen x € 1.000,-)

Salariskosten ambtenaren	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Salarissen ambtelijke werknemers *			
Lonen	1.449	1.746	925
Sociale lasten	182	212	119
Pensioenpremies	199	203	94
Afdrachtkorting	0	0	0
FPU plus	0	0	20
Doorbelaaste loonkosten	0	0	-135
Totaal	1.830	2.161	1.023
Aantal ambtenaren in fte	23,8	34,0	14,7
Salariskosten per formatieplaats	77.020	63.569	78.860
Salariskosten per WSW-se	5.300	6.186	2.810
Verhouding ambtelijk/WSW	6,74%	9,15%	4,04%
Overige kosten ambtenaren			
Vergoeding reis- en verblijfskosten	6	13	4
Woon- werkverkeer	17	10	10
Bedrijfsgeneeskundige zorg	0	3	0
Studiekosten	5	10	9
Overige **	51	22	11
Totaal	79	58	34
Salariskosten ambtelijke werknemers	1.909	2.218	1.057
Overige kosten per formatieplaats	3.325	1.692	2.330
Inhuren personeel ***	678	100	1.189

* Inclusief € 185k voor werknemers die worden doorbelast aan de gemeenten.

** Onder overige kosten zijn o.a. begrepen personeelsvereniging en jubileumgratificaties

*** Specificatie:

	fte	€	fte	€	fte	€
Doorbel. uit Ability Reïntegratie BV *	9,42	527	0,00	0	16,90	1.034
Stichting Werk op Maat	1,00	36	1,00	39	1,00	36
Inhuur derden**		36		0		0
Uitzendkrachten***		76		61		116
Kwaliteitszorg/vertrouwenspersoon		3		0		3
	10,42	678	1,00	100	17,90	1.189

* niet alle werknemers uit de BV zijn overgegaan naar de GR.

** o.a. administratieve ondersteuning i.v.m. implementatie Exact Globe en de vervanging van uren inzet voor de herindeling van de deelnemende gemeenten.

*** o.a. werkleiding voor de sector Groen.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Afschrijvingen

(Bedragen x € 1.000,-)

Afschrijvingen	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Voorziening aan terreinen	3	3	16
Gebouwen	60	63	65
Installaties	22	26	24
Machines	140	141	162
Computers	48	77	26
Inventarissen	22	24	20
Vervoermiddelen	50	50	41
Totaal	345	382	354

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSCOUNTANTS

Overige bedrijfskosten

(Bedragen x € 1.000,-)

Overige bedrijfskosten	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Huur- en leasekosten	143	155	114
Onderhoudskosten	324	373	399
Energie	321	327	262
Verzekeringen en belastingen	133	122	137
Indirecte productiekosten	115	163	156
Verkoopkosten	10	11	2
Diverse overige bedrijfslasten	592	583	502
Totaal overige bedrijfskosten	1.638	1.734	1.571

In de post onderhoudskosten zijn begrepen de kosten aan terreinen, gebouwen, installaties en machines, inventarissen, computers en vervoermiddelen, alsmede de kosten van afvoer (chemische) afvalstoffen en schoonmaakkosten.

Specificatie Huur- en leasekosten	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Huurkosten	45	28	16
Leasekosten	98	127	98
Totaal	143	155	114

Huur- en leasekosten betreft de huur van gebouwen en overige bedrijfsmiddelen, alsmede leasekosten van voertuigen.

Specificatie Onderhoudskosten	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Terreinen	4	4	3
Gebouwen	22	20	32
Installaties	15	30	17
Machines	174	170	219
Inventaris	14	28	22
Vervoermiddelen	40	35	42
Schoonmaakkosten	29	44	34
Afvalstoffen	26	43	31
Totaal	324	373	399

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSCOUNTANTS

(Bedragen x € 1.000,-)

Specificatie energieverbruik *	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Elektriciteit	74	68	67
Gas	130	103	72
Brandstof	117	157	124
Totaal	321	327	262

* Brandstof voor vervoermiddelen is opgenomen in de post energieverbruik.

Specificatie belastingen en verzekeringen	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Belastingen	40	42	40
Verzekeringen	93	80	97
Totaal	133	122	137

Specificatie indirecte productiekosten	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Gereedschappen	41	54	52
Stempels/mallen	6	15	8
Lasbenodigdheden	17	23	15
Grijpstoffen	51	68	79
Hulpstoffen	0	3	3
Totaal	115	163	156

Specificatie diverse overige bedrijfslasten	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Automatiseringskosten *	272	108	90
Kantoorkosten	40	63	44
Contributies/abonnementen	27	26	30
Accountants- en advieskosten **	142	47	68
Salarisadministratie	38	30	33
Bestuurskosten	0	0	3
Werkkleding	50	55	56
Magazijn- en expeditiekosten ***	26	25	22
Afboeking oninbare vorderingen	0	0	0
Voorraadverschillen	-5	10	22
Afschrijvingen grond-/hulpstoffen	0	15	0
Boekwinst desinvesteringen	0	0	-19
Kantinekosten	0	50	26
Overige	39	155	138
Resultaat Ability Reïntegratie B.V.	-37	0	-12
Totaal	592	583	502

* Inclusief doorbelasting I&A kosten vanuit de gemeenten (168k).

** Advieskosten (43k), Accountantskosten 2017 (12k) & 2016 (66k), interim ondersteuning (20k).

*** Vrachtkosten worden doorberekend aan de afnemers en zijn vermeld bij overige opbrengsten.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM
OVERHEIDSSACCOONATENS

Vergoeding WSW en nieuwe doelgroepen via gemeenten

(Bedragen x € 1.000,-)

Vergoeding via gemeenten	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Omvang vergoeding			
Vergoeding WSW *	9.063	8.768	9.519
Vergoeding beschut werk	0	180	
Vergoeding nieuwe doelgroepen	93	61	4
Correctie begeleid werken	0	0	-192
Gecorrigeerde vergoeding	9.156	9.009	9.330
Subsidieresultaat WSW in € **	-777	-575	-998
Subsidieresultaat P-wet in € **	-57	-259	-8
Verhouding loonkosten WSW in %	109	107	110
Verhouding loonkosten P-wet in %	161	525	306
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	345,30	349,27	363,90
Rijksvergoeding per se	26.240	24.827	26.120

* De basis voor de rijksvergoeding over het jaar 2017 zijn de gegevens van het gemeenteloket.

** Subsidieresultaat = loonkosten minus rijksvergoeding.

Gemeentelijke bijdrage	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Omvang gemeentelijke bijdrage	243	243	243
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	345,30	349,27	363,90
Gemeentelijke bijdrage per se in €	704	696	668

Gemeente	Aantal SVW-dagen	Aandeel in %	Aandeel in €
Bedum	10.542	12,62	30.660
Eemsmond	43.311	51,84	125.964
De Marne	12.899	15,44	37.515
Winsum	16.800	20,11	48.861
Totaal	83.552	100,00	243.000

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRUM
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

(Bedragen x € 1.000,-)

Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Boekjaar 2016
Financiële baten	0	0	0
Financiële lasten	62	80	70
Totaal	62	80	70

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSBEDRIJVEN FANTIS

Verschillenanalyse Werkplein Ability

In deze verschillenanalyse wordt kort een toelichting gegeven op bijzondere posten of afwijkingen in de balans per 31-12-17 en in het overzicht baten en lasten over 2017 ten opzichte van de begroting 2017 of de jaarrekening 2016.

Balans

Vorraden

De voorziening is in zijn geheel vrijgevallen in boekjaar 2017.

Debiteuren en overige vorderingen

Extra facturering ultimo 2017 heeft een hoger saldo tot gevolg bij debiteuren en vorderingen openbare lichamen. Overige vorderingen betreft lage inkomensvoordeel.

Korte schulden

Zijn per saldo hoger dan eind 2016. Dit wordt veroorzaakt door een hogere schuld aan de belastingdienst en een hogere schuld aan de deelnemende gemeenten voor automatiseringskosten.

Overlopende passiva

De overlopende passiva is lager door o.a. verrekening van begroot verlies vorig boekjaar.

Staat van baten en lasten

Resultaat

Het resultaat over 2017 is ten opzichte van de begroting van 2017 verbeterd.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn lager dan begroot als gevolg van latere investeringen op machines en ICT dan begroot.

Loonkosten WSW

De loonkosten zijn hoger door diverse factoren zoals uitbetaling transitievergoeding, overlijdensuitkering, cao stijging, uitbetaling verlofuren en hogere pensioenlast

Loonkosten nieuwe doelgroepen

De loonkosten nieuwe doelgroepen zijn lager dan begroot als gevolg van een lagere instroom. Hier staat ook een lagere subsidieopbrengst tegenover.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn lager dan de begroting door o.a. lagere onderhoudskosten en indirecte productiekosten.

Rijksvergoeding

De subsidie voor de WSW is hoger, omdat het ministerie meer budget beschikbaar heeft gesteld. De ontvangen subsidie overige doelgroepen is lager als gevolg van een lagere instroom van nieuwe doelgroepen.

Behorende bij onze verklaring d.d.

28 MRT 2018

ASTRIUM

OVERHEIDSAACQUANTANTS

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen 2017.

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking	Voorzitters-clausule van toepassing (J/N)	Naam	functievervulling			Beloning	Belastbare vast en variabele onkosten-vergoeding	Voorziening beloning belastbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband
			ingangsdatum	eiinddatum	omvang in FTE				
Functie									
Algemeen directeur	N	A.V. van Geffen	1-1-2017	31-12-2017	1,00	130.379		22.581	0
			1-1-2016	31-12-2016		123.308	15	18.521	0
Vermelding alle bestuurders	Voorzitters-clausule van toepassing (J/N)	Naam	ingangsdatum	eiinddatum	omvang in FTE	Beloning	Belastbare vast en variabele onkosten-vergoeding	Voorziening beloning belastbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband
Functie									
Voorzitter	J	S. Herkströter	23-5-2016	31-12-2017		0	0	0	0
Lid	N	T. Berends	23-5-2016	31-12-2017		0	0	0	0
Lid	N	J.W. v.d. Kolk	23-5-2016	31-12-2017		0	0	0	0
Lid	N	M.A. de Visser	23-5-2016	31-12-2017		0	0	0	0
Lid	N	M. van Dijk	23-5-2016	31-12-2017		0	0	0	0
Lid	N	H. van Gelder	23-5-2016	31-12-2017		0	0	0	0
Lid	N	M.M.H. Verschuren	23-5-2016	31-12-2017		0	0	0	0
Lid	N	H. Blok	23-5-2016	31-12-2017		0	0	0	0

ook in 2016 hebben de bestuurders geen beloning ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die moeten worden verwerkt en/of toegelicht in de jaarrekening 2017. Behorende bij onze verklaring d.d.

Bijlagen

Bijlage 1: Staat van vaste activa en afschrijvingen

Omschrijving Materiële vaste activa	Oorspr. aan- schafwaarde per 01-01-17	Investerings- 2017	Des- investeringen 2017	Oorspr. aanschaf- waarde per 31-12-17 (kol. 1+2-3)	Totaal van afschr. per 01-01-17	Afschr. 2017	Terugboek- ing afschrijvingen wegens des- investeringen 2017	Totaal afschr. per 31-12-17 (kol.5+6-7)	Boekwaarde per 01-01-17 (kol. 1-5)	Boekwaarde per 31-12-17 (kol. 4-8)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Grond	439			439					439	439
Voorziening terreinen	360			360	351	3		354	9	6
Gebouwen	3.905	2		3.907	3.115	60		3.175	790	732
Installaties	822	34		856	655	22		677	167	179
Machines	3.459	99		3.558	3.091	140		3.231	368	327
Computers	862	65		927	768	48		816	94	111
Inventarissen	1.080	17	6	1.091	1.024	22	5	1.041	56	50
Vervoermiddelen	440	32		472	297	50		347	143	125
Totaal	11.367	249	6	11.610	9.301	345	5	9.641	2.066	1.969

Bijlage 2: Staat van leningen O/G 2017

Verstrekker	Rente perc.	Oorspronkelijk bedrag	Jaar laatste aflossing	Restant lening 01-01-17	In het jaar opgenomen leningen	Rente	Aflossing	Restant van leningen	Aflossingsverplichting 2018
Bank Ned. Gemeenten	5,280	976.263	2020	260.337		13.596	65.084	195.253	65.084
Bank Ned. Gemeenten	3,720	750.000	2020	200.000		7.359	50.000	150.000	50.000
Bank Ned. Gemeenten	4,520	1.000.000	2027	550.000		23.162	50.000	500.000	50.000
Bank Ned. Gemeenten	4,200	550.000	2035	418.000		17.251	22.000	396.000	22.000
Totaal		3.276.263		1.428.337		61.368	187.084	1.241.253	187.084

Bijlage 3 : Overzicht verdeling FTE's

	Boekjaar 2017			Begroting 2017			Boekjaar 2016		
	GR	BV	Totaal	GR	BV	Totaal	GR	BV	Totaal
Directie	2,00		2,00	2,00		2,00	2,00		2,00
Bedrijfsbureau	5,49	2,94	8,43	9,36		9,36	2,50	5,01	7,51
WG benadering / Comm. zaken	0,90	1,00	1,90	1,90		1,90	0,90	1,00	1,90
Sector Industrie & diensten	9,95	3,98	13,93	13,69		13,69	6,00	6,89	12,89
Sector Groen	3,67	0,83	4,50	7,00		7,00	2,00	2,00	4,00
Spoor 2 & 3	1,75	0,67	2,42				1,17	2,00	3,17
	<u>23,76</u>	<u>9,42</u>	<u>33,18</u>	<u>33,95</u>		<u>33,95</u>	<u>14,57</u>	<u>16,90</u>	<u>31,47</u>
Receptie (inhuur Stichting WOM)			1,00			1,00			1,00
Totaal		<u>34,18</u>			<u>34,95</u>			<u>32,47</u>	

Bijlage 4: Overzicht verdeling gemeentelijke bijdragen

De door het algemeen bestuur vastgestelde verdeelsleutel houdt in dat de gemeenten naar evenredigheid van het werkelijk aantal mandagen bijdragen in het nadelig saldo. Dit is het aantal mandagen (incl. ADV) dat betrekking heeft op het WSW-personeel afkomstig uit de betreffende gemeente. De procentuele bijdrage van de gemeenten is gebaseerd op het werkelijk aantal mandagen ultimo 2017.

Bijdrage in het verlies (indien van toepassing):*

Gemeente	Aantal SVW-dagen	Aandeel in %	Aandeel in €
Bedum	10.542	12,62	15.645
Eemsmond	43.311	51,84	64.278
De Marne	12.899	15,44	19.143
Winsum	16.800	20,11	24.933
Totaal	83.552	100,00	124.000

* niet van toepassing, het bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve.

De totale bijdrage per gemeente (inclusief bijdrage in het verlies) voor het boekjaar 2017 wordt dan als volgt :

Gemeente	"vaste" bijdrage	bijdrage verlies	Totaal
Bedum	30.660	0	30.660
Eemsmond	125.964	0	125.964
De Marne	37.515	0	37.515
Winsum	48.861	0	48.861
Totaal	243.000	0	243.000

Realisatie totale bijdrage per gemeenten (inclusief eventuele bijdrage in het verlies) ten opzichte van de begroting 2017 :

Gemeente	Realisatie	Begroting	Verschil
Bedum	30.660	92.369	61.709
Eemsmond	125.964	358.819	232.855
De Marne	37.515	104.346	66.831
Winsum	48.861	135.789	86.928
Totaal	243.000	691.323	448.323

Bijlage 5:

Ability Reïntegratie B.V.

Bijlage 5: Ability Reïntegratie B.V.

Balans per 31 december 2017

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Activa		
Vlottende activa	75	121
Liquide middelen	1	49
Overlopende activa	21	12
Totaal activa	97	181

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	18	18
Algemene reserves	0	0
Resultaat lopend boekjaar	0	0
	18	18
Langlopende schulden		
Schuld aan Ability	0	0
Kortlopende schulden		
Crediteuren	5	22
Rekening courant Ability	0	0
Overige schulden	37	127
	42	149
Overlopende passiva	37	14
Totaal passiva	97	181

Bijlage 5: Ability Reïntegratie B.V.

Winst- en Verliesrekening

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Boekjaar 2017		Boekjaar 2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet		243		254
Directe kosten		0		0
Brutomarge		243		254
Overige bedrijfsopbrengsten		0		27
Bedrijfsopbrengsten		243		281
Bedrijfskosten				
Lonen, sociale lasten, overige kosten personeel	84		137	
Inhuren personeel	120		120	
Overige bedrijfskosten	39		24	
Som der bedrijfslasten		243		281
Bedrijfsresultaat		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		0		0
Totaal der baten/lasten	243	243	281	281

Toelichting algemeen

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen balans

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het betreft schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermede verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. waarin de diensten zijn verricht.

Lonen

Hieronder worden de loonkosten van de medewerkers verantwoord. Onder loonkosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeld-rechten en eindejaarsuitkering.

Sociale lasten en overige kosten personeel

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening en tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden. Onder overige kosten worden de kosten geboekt die direct gerelateerd zijn aan het personeel, zoals vervoerskosten, arbo-kosten, bedrijfsgeneeskundige kosten en studiekosten.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa.

Overig bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten zijn verantwoord tegen de werkelijk betaalde kosten.

Inhuren personeel

Dit betreft de kosten van personeel dat bij Ability Reïntegratie B.V. werkzaam is, op basis van detachering of uitzending.

Financiële baten en lasten

Dit betreft rente, berekend op basis van historische kosten.

Belasting

De belasting wordt berekend op basis van het commerciële resultaat, met inachtneming van fiscale faciliteiten.

Continuïteit

Zoals uit de jaarrekening blijkt is het vermogen van de vennootschap positief.

In de financiering van het vermogen wordt voorzien door de aandeelhouder Gemeenschappelijke Regeling Participatie Noord-Groningen. Omdat het vermogen niet op korte termijn wordt opgeëist is de jaarrekening van de vennootschap opgesteld op continuïteitsbasis.

Bijlage 5: Ability Reïntegratie B.V.

Toelichting op de balans per 31 december 2017

Activa

(Bedragen x € 1.000,-)

Viottende activa	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Debiteuren	17	5
Rekening courant Ability	36	105
Vorderingen	22	10
Totaal	75	121

Passiva

Eigen vermogen	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Gestort en opgevraagd kapitaal *	18	18
Algemene reserve	0	0
Resultaat lopend boekjaar**	0	0
Totaal	18	18

* Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 200 aandelen van € 450,-.

Hiervan zijn geplaatst en volgestort 40 aandelen, totale waarde € 18.000,-.

** Het resultaat lopend boekjaar wordt als dividend uitbetaald aan de GR

(Bedragen x € 1.000,-)

Kortlopende schulden	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Crediteuren	5	22
Rekening courant Ability	0	0
Belastingen	24	76
Sociale premies en pensioenpremies	0	0
Reservering vakantiegeld	13	51
Te betalen dividend Ability	0	0
Totaal	42	149

Overlopende passiva	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Te ontvangen bedragen	37	14
Vooruitontvangen bedragen	0	0
Test- en Trainingscentrum Uithuizen	0	0
Vooruitontvangen van gemeenten	0	0
Saldo per 31 december	37	14

Bijlage 5: Ability Reïntegratie B.V.

Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2017

(bedragen x € 1000)

Netto-omzet

De omzet heeft betrekking op trajecten uitgevoerd voor voornamelijk de deelnemende gemeenten en UWV. Daarnaast vinden er allerlei trajecten plaats in het kader van het werkleerbedrijf voor andere organisaties.

Kostprijs van de omzet

Ability Reïntegratie B.V. moet voor het plaatsen van deelnemers bij andere partijen begeleidingskosten betalen. Dit is geboekt als directe kosten. Daarnaast zijn de ingehuurd diensten van derden hier verantwoord.

(Bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Brutomarge		
Netto omzet		
Trajecten	243	254
Traject- en Reïntegratiebanen	0	0
Totale netto omzet	243	254
Kostprijs van de omzet		
Trajecten	0	0
Trajectbanen	0	0
	0	0
Brutomarge*	243	254

* Specificatie Brutomarge:

Trajecten	243	254
Diagnose	0	0
	243	254

	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Overige bedrijfsopbrengsten		
Overige opbrengsten*	0	27
Totaal	0	27

* In 2014 is het Test-, Trainings- & Activiteiten Centrum bij Werk op Maat geopend. Daardoor hoeft er bij Ability geen aparte infrastructuur te worden opgebouwd voor een TTC. Voor de toekomst houden we wel rekening met aanpassingen in de reguliere infrastructuur in Uithuizen.

(Bedragen x € 1.000,-)

Lonen, sociale lasten en overige kosten personeel	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Lonen	852	930
Loonkosten trajectbanen inclusief sociale lasten	0	0
Sociale lasten en pensioenen eigen personeel	214	325
Overige personeelskosten (o.a. woon-werkvergoeding en opleidingskosten)	26	47
	1.092	1.302
Doorbelasting trajectbanen aan Gemeenten	-257	0
Doorbelasting aan Ability*	-751	-1.166
Totaal **	84	137

* Medewerkers die feitelijk hun werkzaamheden voor Ability verzorgen

** Medewerkers die de intake, begeleiding & administratie van trajectcliënten verzorgen en de dagelijkse aansturing van het LOC.

(Bedragen x € 1.000,-)

Inhuren personeel	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Inhuren personeel Ability	120	120
Totaal	120	120

Overige bedrijfskosten	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
Doorbelaste kosten Ability	0	0
Licentiekosten Dariuz	0	0
Huisvestingskosten	0	0
TTC Wehe- den Hoorn	0	1
Overige bedrijfslasten*	39	23
Totaal	39	24

Belasting

Ability Reïntegratie B.V. een 100% dochter van GR Participatie Noord-Groningen.

De GR Participatie Noord-Groningen is niet belastingplichtig voor de vennootschapbelasting.

De GR en de BV vormen een fiscale eenheid voor de BTW sinds 1 juli 2012.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Ability Reïntegratie B.V. heeft per 31 december 2017 een verplichting vakantiegeld van € 6.954 en nog te betalen/op te nemen vakantiedagen van € 17.262.

Verschillenanalyse Ability Reïntegratie B.V.

In deze verschillenanalyse wordt kort een toelichting gegeven op bijzondere posten of afwijkingen in de balans per 31-12-17 en in de winst- en verliesrekening over 2017 ten opzichte van de jaarrekening 2016.

Balans

Vlottende activa is afgenomen door een lager rekening courantsaldi met de GR per ultimo 2017.

Het eigen vermogen is ongewijzigd. Het resultaat 2017 is overgeheveld naar de GR.

De overige schulden betreft belastingen, reservering vakantiegeld.

Winst- en verliesrekening

Het resultaat van de B.V. is nihil na overheveling van het positieve saldo van 37K naar de GR.

Aldus vastgesteld in de vergadering van aandeelhouders van Ability Reïntegratie BV gehouden te Uithuizen op 28 juni 2018

Uithuizen, 28 juni 2018.

.....
S.W.G. Herkströter
Voorzitter Bestuur

.....
Drs. A.V. van Geffen,
Statutair directeur

Voorstel bestemming resultaat over het boekjaar 2017

De directie stelt met goedkeuring van het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur voor om het nadelige resultaat over 2017 van € 124.000, ten laste te brengen van de algemene reserve.

Aldus opgemaakt : 26 maart 2018.

.....
Drs. A.V. van Geffen,
Algemeen directeur

.....
C.J. Hindriks QC,
Manager Bedrijfsvoering/Concerncontroller

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur gehouden op 28 juni 2018 te Uithuizen.

.....
S.W.G. Herkströter
Voorzitter Bestuur

.....
Drs. A.V. van Geffen,
Algemeen directeur